

Karneler alındı, tatil hevesi asla tükenmeyen çocuklarımız yarıyıl tatiline kavuştu. Eğlensinler, gülsünler, oyunlar oynasınlar, kitaplar okusunlar isteriz mutlaka. Ve bu arada, gönüllerine uygun kitapları seçmelerine de olanak tanıdık diye umuyorum. Aslında çocuklarımız bizlerden fazla kitap okuyor, farkındayızdır. Dizi kitaplarını, yazarların yeni kitaplarını takip ediyorlar, fantastik maceraları, polisiyeyi, gizemli öyküleri seviyorlar. Ergenlik yıllarına kadar böyle bu.

Okulların Türkçe bölümleri, elbette çocuklarımızın anadil eğitimini hedefledikleri için, illa ki Klasik sayılan kitapları okuma programına alıyorlar. Bunlar da önemli ama okuma alışkanlığı, okuma sevgisi son derece bireyseldir ve türlü çeşitli okumalar gerektirir; iyi yazılmış macera kitaplarını da, fantastik serüvenleri de okumayı gerektirir. Korkmayalım, bildiğimiz kadarıyla, polisiye okuyan hiçbir çocuk başkasının yaşamına kastetmedi. Bir kitap okuyup yaratığa dönüşen çocuk da yok.

Yıllardır eğitim sistemimizin hepimize ispatladığı şu oldu: Okul ödeviyle, not kaygısıyla ya da üstünde mutabık kalınmamış bir başarı ölçüsüyle çocuklara ne okuma sevgisi ne de merak ve sevgi aşılanabiliyor. Hemen hepimiz deneyimledik ya da deneyimliyoruz bunu. Çocuklar için istediğimiz tabii ki şu: Kitaplar yaşamlarının parçası olsun, gündeliğin gürültüsü dışına çıkabilmelerinin,

Kâşif ruhu hepimizde var

düşünebilmelerinin, duygusal gelişmelerinin olumlu aracı olsun, keyif alsınlar, eğlensinler. Her şeyden önce, karşılıklı moral bozan, şu "okumuyor" kahrından vazgeçsek. Bizim istediğimiz kitapları okumuyorsa da, illa ki başka formatlarda okuyor çocuk. Onun ilgilerini, sevdiklerini anlamaya çalışsak, kendimiz de keşfe çıksak.

Bu konuda tembellik etmesek ama. Sıkça yakınıyor: Kitabın üstünde okur yaşı belirtilmemiş, çocuğuma hangisi uygun, şıp diye anlayamıyorum. Keşke, bu yakınmalardan da vazgeçsek artık. Yetişen insan için emek vermek neredeyse sonsuz bir fedakârlık, anneler babalar çok iyi farkındalar bunun. İyi de, konu kitap olunca, nedir bu "zamansızlık" yakınmaları! Birkaç sayfasını okumak, girişine sonuna bakmak, kitabı on dakika karıştırmak mümkün. Bir çocuk için bu kadar zamanımız olmadığına inanmam.

Çocuk kitapları, çocuğumuzla birlikte eğlenme fırsatı yaratır; ister birlikte aynı kitabı okuyarak, ister ayrı ayrı kitapları aynı mekânda okuyarak. İyi yazılmış bir çocuk kitabının yerine geçebilecek şahanelikte bir şey keşfedilmedi henüz. Öyle olsaydı, zihinlerimizde yer etmiş "ah o kitap"ı anmazdık hiçbirimiz. Yaşa bağlı olarak,

kimimiz Jules Verne maceralarını, kimimiz Küçük Prensi ya da La Fontaine Masalları'nı, kimimiz Cahit Uçuk ya da Gülten Dayıoğlu kitaplarını anıyor. Kibritçi Kız'ı, Nemeçek'i, Cuma'yı, Heidi'yi, Siyah İnci'yi bilmeyenimiz, onların yaşadıklarını duyumsamamış olanımız yok gibi.

Bırakalım, çocuklarımız kendi "ah o kitap"larını bulabilmek için özgür kalsınlar. Onların anacağı kahramanlar elbette bizlerinkilerden çok çok çok farklı olacak. Dijital dünyaya doğdu onlar. Çoğu da uzaya gidecek. Hâlâ Pollyanna'yı okumalarını beklemeyelim. Seçtikleri kitapları görünce de şaşırmayalım, oturup biz de okuyalım işte. Görelim bakalım yeni nesil neyi nasıl algılıyor, nelerden inşa ediyor iç dünyasını. Bunu bilmezsek, ebeveyn olarak onlara vereceğimiz destek sağlam olamayacak, bunu da biliyoruz bal gibi.

Şubat için birkaç kitap önerisi iyi gelir şimdi: Küçüklerle Feridun Oral kitapları okumak harikadır mesela. Kitaplarını kendi yazıp çizen sanatçının, *Bu Kış Kimse Üşümeyecek* ya da *Ay Ne Zaman Gelecek?* adlı resimli öyküleri de olur, başka başka öyküleri de (Yapı Kredi Yayınları).

8-12 yaşındaki çocuklar için Fadime Uslu'nun *Kaçak Kahramanlar*'ı (Günüşiği Kitaplığı) ve Bianca Pitzorno'nun *Ağaçtaki Ev*'i (çev. Nilüfer Uğur Dalay; GK), dizi kitap meraklıları için de "Beter İnkizler" dizisinin özellikle *Turist Kapanı* (çev. MB, Banu Aksoy; GK) adlı kitabı keyif verecek. Liseye yola çıkmış gençlere ise "Anadolu'da Bir Zamanlar" dizisi (GK) 7 kitabıyla tarihsel "geziler" yapma fırsatı sunacak. Ah şu Anadolu'muz, keşifler için ne eşsiz bir yerdir! Kitapla da, trenle de. Değil mi ki, hepimizde kâşif ruhu doğuştan var!

MÜREN BEYKAN
murenbeykan@gmail.com

